

Ν. Ε. ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

Διευθυντής

ΠΑΡΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπί τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Γεραίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΔΟΣΙΟΝ ΦΥΛΛ. ΤΙΝΑΤΑΙ
Ἐν Ἀθήναις ἑτησίᾳ Δρ. Ν. 8	Νικόλαος Μάντζαρος (εἰκὼν) — Οὐίλλιαμ Σακεσπῆρος — Σκηναὶ τῶν Μηδενιστῶν — Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος. Γεννήσεις. — Ζεὺς ὑπὸ Φλαμαριῶνος — Θεωρία ἔρωτος Α. Σκαλίδου — Ἄσυλον Γάτων.	Ἐν Ἀθήναις Δεπ. 40
» » ἑξαμην. » » 8		» ταῖς ἐπαρχίαις . . . » 15
» ταῖς ἐπαρχ. ἑτησίᾳ » » 40		» τῶ ἑξωτερικῷ . . . » 25
» » ἑξαμην. » » 6		Φύλλα προηγούμενα . . . » 50
» τῶ ἑξωτερ. ἑτησίᾳ ἄρ. 15		

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΤΖΑΡΟΣ

ΟΥΙΛΙΑΜ ΣΑΚΕΣΠΗΡΟΣ

Ἡ Ἀγγλία δικαίως ἐναθρόνεται ὅτι τὰ τέκνα αὐτῆς δύνανται ἵνα μεθιστῶνται ἀπὸ τῆς ταπεινοτάτης εἰς τὴν ὑψίστην κοινωνικὴν θέσιν διὰ μόνης τῆς εὐφυΐας αὐτῶν. Τρανοτάτην δ' ἀπόδειξιν τῆς ἀξιώσεως ταύτης παρέχεται ἡμῖν ὁ βίος τοῦ Οὐίλλιαμ Σακεσπῆρου, ὅστις, γεννηθεὶς ἐκ γονέων ἀσήμεων ἐν τινι μικρᾷ τῆς Ἀγγλίας πόλει, ἀνεδείχθη ἐκ τῶν διασημοτάτων ἀνδρῶν, ἀνακηρυττόμενος ἤδη παρὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπατος τῶν ποιητῶν καὶ τῶν φιλοσόφων τῶν νεωτέρων χρόνων.

Ἐν τῷ τερπνῷ κομητάτῳ τοῦ Βάρβικ, ἐν τῇ κώμῃ Stratford-upon-Avon, ἔζη μεσοῦντος τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος ἄσημὸς τις ἐριοπώλης, ὁ Ἰωάννης Σακεσπῆρος. Ἀγνοεῖται ἂν ἦτο καθολικὸς ἢ διαμαρτυρούμενος. Τοῦτο δὲ μόνον γνωρίζομεν ὅτι, εὐτυχῆσας, ἐξελέχθη ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ πρῶτον μὲν εἰρηνοδίκης ἐν Στρατφόρδῃ, ὕστερον δὲ (1568) νομάρχης (high bailiff) καὶ ἐν ἔτει 1571 ἀνήχθη εἰς τὸ μέγιστον δημοτικὸν ἀξίωμα τῆς πόλεως, ἐκλεχθεὶς chief alderman καὶ bailiff ταυτοχρόνως (καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ William ἦτο ἐπταετής), καὶ διετέλεσεν ἄρχων, μέχρις οὗ, ἀπολέσας, ἄδηλον πῶς, τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ἀπετέθη τὴν ἀπλῶς ἐπιτίμιον ἐκείνην ἀρχὴν, πρὸς ἧς τὰς δαπάνας δὲν ἠδύνατο τοῦ λοιποῦ ἵν' ἀντέχη.

Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Οὐίλλιαμ Σακεσπῆρος, πρωτότοκος ἐννέα ἀδελφῶν, ἐγεννήθη τῇ 23^ῃ Ἀπριλίου 1564 ἐν Στρατφόρδῃ τοῦ κομητάτου Warwickshire, καὶ ἔτυχεν, εὐτυχουντος ἤδη τοῦ πατρὸς, παιδείας καὶ καταρτίσεως πεφροντισμένης. Λέγεται δὲ ὅτι νεώτατος ἤδη ἠγάπα υπερβαλόντως ἀνεγίνωσκεν ἀδιαλείπτως τοὺς Παραλλήλους βίους τοῦ Πλουτάρχου. Δεκαοκτῶ ἐτῶν γενόμενος ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα πλουσίου τινὸς γείτονος ἀγρονόμου, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς μίαν θυγατέρα καὶ δύο διδύμα ἀρρένα τέκνα. Δύο δὲ μετὰ ταῦτα ἔτεσι, κυνηγῶν τὴν νύκτα ἐν τῷ ἄλσει τοῦ ἱππότου Θωμᾶ Λούκυ, σερῖφου τοῦ κομητάτου τοῦ Βάρβικ, καὶ καταληφθεὶς ἐπ' αὐτοφῶρῳ παράνομος κυνηγός, κατεδικάσθη εἰς δημοσίαν ἐπιτίμησιν. Τρωθεὶς τὴν ψυχὴν, ἐξεδικήθη, στηλιτεύσας τὸν δικαστὴν ἐν τινι σατύρῳ, ἣν ἐκόλλησεν ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ἄλλου αὐτοῦ. Οὗτος δὲ, δηγθεὶς διπλασίως, ἠθέλησεν ἵνα διώξη δικαστικῶς τὸν σατυριστὴν. Τότε ὁ Σακεσπῆρος, φο-

βηθεὶς τὴν ἐργὴν τοῦ δικαστοῦ, κατέλιπεν αἰφνιδίως τὴν Στρατφόρδην καὶ κατέφυγεν εἰς Λονδίνον, ὅπου ἔζησεν ἐπὶ τινὰ χρόνον πάντῃ ἄγνωστος. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1589 ἔτους βλέπομεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ὑποκριτῶν τοῦ Black-Friars θεάτρου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐξέδωκε τὰ πρῶτα αὐτοῦ ποιητικὰ δοκίμια, τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὸν Ἄδωνιν (Venus and Adonis), τὸ ποίημα Lucresse, μυθολογικά τινὰ σοινέτα, καὶ τὸν Ἐμπαθη Προσκυνητήν.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν πρώτων τούτων φιλολογικῶν δοκιμῶν. ἄτινα ἔτυχον οὐ μικρὰς ἐπιδοκιμασίας, βλέπομεν αὐτὸν ἀκαταπόνητον, ἐτοιμάζοντα καθ' ἑκάστον ἔτος ἐν ἡ δύο δράματα. Ἐπιτὸς εἰκοσιπέντε ἐτῶν ἔγραψε τριάκοντα καὶ πέντε δράματα, ὧν τινὰ ἀναθεωρήσας ἐμήκυνε κατὰ τὸ διπλάσιον. Διαδοθείσης δὲ τῆς περὶ αὐτοῦ φήμης, τινὰ τῶν δραμάτων τούτων, μάλιστα δὲ τὰ τελευταῖα, ἐπληρώθησαν αὐτῷ μέχρι δύο χιλιάδων λιρῶν. Πεντηκονταετής δὲ, πλούσιος καὶ ἔνδοξος ἤδη ἐν Ἀγγλίᾳ, ἠθέλησεν ἵνα ἐπανεέλθῃ ζήσων ἡσυχῶς τὸ λοιπὸν τοῦ βίου εἰς τὴν γεννήσασαν αὐτὸν κώμην. Ἀλλ' ἀνεπαύθη ἐπὶ μικρὸν. Ἐπειδὴ τῇ 23 Ἀπριλίου τοῦ 1616 ἔτους. κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἡμέραν, ὁ Οὐίλλιαμ Σακεσπῆρος ἀπέθανεν, συντελέσας τὸ 52^{ον} ἔτος τοῦ βίου.

Οἱ Ἀγγλοὶ ἀξιῶσιν ὅτι ὁ Σακεσπῆρος εἶναι μέγιστος πάντων τῶν ποιητῶν καὶ τῶν φιλοσόφων, μηδ' αὐτοῦ τοῦ Ὁμήρου ἐξηρημένου. Πιστεύουσι δὲ ὅτι ὁ μὲν κύκλος τῆς ποιήσεως συνετελέσθη, ἡ δὲ δραματικὴ ποίησις ἀπετέλεσε τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς ἐντολὴν διὰ τῶν δραμάτων τοῦ Σακεσπῆρου, ἄτινα ἐπιστρέφουσι τὸ φιλολογικὸν οἰκοδόμημα τῶν αἰώνων, ὡς τὸ ἄνθος ἐπιστέφει τέλος τὸ φυτὸν ἐν τοῖς ἐξῆς χαριεστάτοις τοῦ Μίλτωνος στίχοις :

«So from the root
Spirits lighter the green Stalk; from thence
[the leaves
More aery; last, the bright consanguate flower
Spirits odorous breathes.»

Ἡ λέξις ΜΕΓΑΣ, λέγουσιν οἱ ἐπαινεταὶ καὶ σχολιασταὶ αὐτοῦ Ἀγγλοὶ, διεστράφη παραλόγως. Ἐπιτηδείων καὶ καλῶς λελογισμένων ποιημάτων ἢ δραμάτων οἱ συγγραφεῖς ἀποκαλοῦνται συνήθως καταχρηστικῶς με γάλο ι μὴ συγγράψαντες ἀληθῶς ἢ clever and worthy minded ποιήματα. Ἀλλ' οἱ

ποιηταὶ τότε μόνον δύνανται γὰ ὀνομασθῶσι μεγάλοι, ὁσάκις προτιθέμενοι τὴν βελτίωσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιτυχάνουσι τοῦ σκοποῦ, δεικνύοντες τὰς ἀρετὰς καὶ στηλιτεύοντες τὰς κακίας αὐτῆς, ὡς ὁ Σακεσπῆρος.

Τὸ καθ' ἡμᾶς δὲν διαστάζομεν ἵν' ἀποκηρῶζομεν αὐτὸν μέγιστον μὲν ποιητὴν μετὰ τὸν Ὀμηρον, μέγιστον δὲ δραματοποιὸν μετὰ τὸν Αἰσχύλον, μέγιστον δὲ φιλόσοφον μετὰ τὸν Ἀριστοτέλην. Καὶ ὅμως τὸ ὄνομα αὐτοῦ διετέλεσεν ἄγνωστον ἐπὶ μακρὸν ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ δὲ μετὰ θάνατον ἀύξανος καὶ κρατυνομένη αὐτοῦ δόξα ἐφάνη τὸ πρῶτον παράδοξος καὶ σκανδαλώδης, μέχρις οὗ τὰ δράματα αὐτοῦ μεταφρασθέντα, σχολιασθέντα καὶ παρασταθέντα μάλιστα ἐν Γερμανίᾳ, ἐπεσκίασαν τὰ θεάτρα τῶν νεωτέρων ἔθνων, καὶ ἀνέδειξαν αὐτὸν ἀληθῶς ἀπαράμιλλον καὶ μέγιστον πάντων τῶν νεωτέρων δραματοποιῶν.

Ὁ Σακεσπῆρος εἶναι ὁ Ὀμηρος τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐπειδὴ ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ κατοπτρίζονται θαυμασίως ὑποτετυπωμένα πάντα τὰ αἰσθήματα, πάντα τὰ πάθη, πάντα τὰ ἐλατήρια, ὑφ' ὧν ἄγονται οἱ ἄνθρωποι τοῦ μεταίωδος καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων, οὗς γνωρίζει ὡς εἰ ἐδημιούργησεν αὐτούς. Μάλιστα δὲ διακρίπτει ἐπὶ παραστάσει ἐθνικῶν ὑποθέσεων. Διὸ δικαίως οἱ Ἀγγλοὶ νομίζουσι αὐτὸν ὡς τὸν καθ' ἑξοχὴν ἐθνικὸν αὐτῶν ποιητὴν, ἅτε ἐκπροσωποῦντα τὴν ὑπερηράναιαν, τὸ φιλελεύθερον, τὴν ἐμβροθίαιαν, τὴν ἀγροικίαν καὶ μελαγχολίαν τοῦ ἀγγλικοῦ χαρακτῆρος, καὶ ἀναμιμνήσκοντος αὐτοῦ τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος, τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, τὰς προλήψεις, τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας τῶν προπατόρων ὀνομάζοντα δὲ τόπους, πόλεις, βασιλεῖς καὶ ἀνθρώπους διαπρέψαντας ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἀγγλίας καὶ μεταχειριζόμενον οὐ μόνον τὰς λέξεις καὶ τὰς ἐκφράσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς οἰκείας ιδέας τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς, εἰς ἣν ἀνάγονται αἱ πράξεις τῶν δραμάτων.

Αἱ βίαιοι καὶ τραχεῖαι εἰκόνες, αἱ φρικώδεις σκηναὶ, οἱ κίνδυνοι τοῦ παρελθόντος, καὶ οὕτως εἰπεῖν ἡ τραγικὴ αὐτῆ γυμνότης τοῦ Σακεσπῆρου ἐνδιαφέρουσι καὶ δεσμεύουσι τοὺς Ἀγγλους, ἕνεκα τῆς ἀντιθέσεως, ἣν παριστῶσι πρὸς τὰς ἡδύτητας τοῦ βίου καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐνεστώτος. Οἱ δὲ ἀλλόκοτοι καὶ εὐφυέστατοι ἀστεῖσμοι, οἵτινες ἀναθρώσκουσιν ἀπροόπτως ἐν τῷ μέσῳ τῶν καταναγκτικῶ-

τάτων και τραγικωτάτων σκηνῶν, καὶ αἱ ἀπρόοπτοι ἀντιθέσεις, ἀνακουφίζουσιν αὐτοὺς τοῦ καταπιέζοντος τὰ στήθη ἄλγους, καὶ οἱ γέλωτες ἀναμιγνύονται τοῖς λυγμοῖς καὶ τοῖς δακρύοις.

Ἐὰν δὲ οἱ Γάλλοι δραματοποιοὶ Κορνήλιος καὶ Ῥακίνας, ἀντὶ τοῦ λαμβάνειν τὰς ὑποθέσεις τῶν δραμάτων αὐτῶν ἐκ τῆς ἱστορίας ξένων ἐθνῶν, ἤρουντο τινὰς, ὡς ὁ Σακεσπῆρος, λ. χ. ἐν Ἀγγλίᾳ, ὁ Γαίτης καὶ ὁ Σχίλλερρος ἐν Γερμανίᾳ, ὁ Δάντης ἐν Ἰταλίᾳ ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς πατρίδος· ἐὰν παρίστανον λ. χ. τὰς ἐκδικήσεις Λουδοβίκου τοῦ ἐνάτου, τὸ θράσος τῶν Guise, τὴν μαχίαν τῆς Ligue, ἠνομάζοντες ἀνθρώπους καὶ πράγματα, ἐξεικονίζοντες τὰ πάθη καὶ τὴν βαρβαρότητα τῆς ἐποχῆς ταύτης τῆς Γαλλίας, ἐν γλώσσῃ οὐχὶ ἁρμονικῇ, ὡς ἡ τοῦ Νερεστάν καὶ τῆς Ζαίρας, ἀλλ' ἀφελεῖ, ἀγροίκῳ καὶ σημαντικῇ, ἐμφυχουμένη ὅμως ὑπὸ τῆς μεγαλοφυΐας αὐτῶν, οἱ ποιηταὶ οὗτοι βεβαίως ἐμελλον ἔν' ἀναδειχθῶσιν ἀνθάμιλλοι τοῦ Σακεσπῆρου.

Ἄλλ' ὡς πάντες οἱ μεγαλοφυεῖς ποιηταὶ, ὁ Σακεσπῆρος, οὐ μόνον εἶναι προσφιλέστατος ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ἀλλ' ἀ τιμᾶται ἤδη πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Οἱ Γερμανοὶ προτιμῶσιν ἵνα βλέπωσι παριστάμενα ἐν τοῖς θεάτροις αὐτῶν τὰ δράματα αὐτοῦ μᾶλλον τῶν τοῦ Γαίτου καὶ τοῦ Σχίλλερρου. Διότι τὰ ἔργα τῆς ἀληθοῦς μεγαλοφυΐας, ἀρμόζοντα πρὸς τινὰ γενικὸν τοῦ καλοῦ τύπον, ἀρέσκουσι τοῖς πᾶσιν, εἰ καὶ ἐγράφησαν ὑπὲρ ἑνὸς ἔθνους, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ κωμωδίαι τοῦ Ἀριστοφάνους, τὰ δράματα τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Εὐριπίδου, ἅτινα, εἰ καὶ ἐγράφησαν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, ἀναγινώσκονται σήμερον πανταχοῦ καὶ τιμῶνται παρὰ πάντων.

Παντοῖα ἐλέχθησαν περὶ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ· ἀλλ' ἔσονταί αἰεὶ ποτε ὑποδέστερα τῆς ἀληθείας. Ὅταν ὁ Σακεσπῆρος ἀπτηται τῶν ψυχικῶν παθῶν, ὅταν εἰκονίζῃ τὸν ἄνθρωπον, παθαίνει ὡς οὐδεὶς ἄλλος διὰ τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς εὐγλωττίας αὐτοῦ. Τὰ τραγικὰ αὐτοῦ πρόσωπα ἀπὸ τοῦ μοχθηροῦ καὶ υπεραίσχρου Ῥιχάρδου τοῦ τρίτου μέχρι τοῦ βεμβάζοντος καὶ φαντασιοπλήκτου Ἀμλέτου εἶναι ἀληθέστατα, ἀνεξίτηλα. Ὡς πάντες οἱ μεγάλοι ποιηταὶ διαγράφει λαμπρότατα πᾶν ὅ,τι φοβερόν, πᾶν ὅ,τι χαρίεν· καὶ νῦν μὲν ἐκτραγωδεῖ δεινῶς τὰ ὀμώτατα τῶν κακουργημάτων, νῦν δὲ ὑποτυποῖ ἀνειμένως τοὺς χαριστάτους καὶ ἀφελεστάτους τῶν γυναικείων χαρακτήρων· νῦν δὲ μεθίσταται ἀπὸ τῶν κυνι-

κωτάτων καὶ ἀπρεπεστάτων σκηνῶν, καθ' ἃς δὲν σέβεται οὔτε τὸ πρέπον οὔτε τὴν εὐσχημοσύνην, εἰς τὰ κοσμιώτατα καὶ παθητικώτατα σκηνικὰ περιπτώματα. Ἡ Ὁφελία, ἡ Καταρίνη τῆς Ἀραγωνίας, ἡ Μιράνδα, ἡ Ἰουλιέττα, ἡ Κορδελία, ἡ Δεσδεμόνα, ἡ Πορτία, ἡ Γέσσινα, εἶναι εἰκόνες συμπαθέσταται, ποικίλαι, ἀμίμητοι τὴν χάριν καὶ τὴν ἀφέλειαν, καὶ τοιαῦται οἷας οὐδεὶς ἠδύνατο ἵνα φαντασθῆ ὑποτυπουμένας ὑπὸ τῆς ἀββενωπῆς καὶ σφριγώσης τοῦ ποιητοῦ τούτου φύσεως. Καὶ ὅπερ παραδοξότρονον, ἀναπληροῖ τὴν πολλὰκις ἐλλείπουσαν αὐτῷ σεμνοπρέπειαν καὶ αἰδῶ διὰ τινος αὐτοφουοῦς αὐτῷ εὐλαβείας, οἷον εἰ μαντευόμενος ὅ,τι ἔλλειπε τοῖς συγχρόνοις αὐτῷ ἀνθρώποις. Ἡ Αἰδὺ Μάκβεθ, π. χ. οὕτως ὠμῆ ἐν τῇ ἀχαλινώτῳ καὶ παραβόλῳ αὐτῆς φιλοδοξίᾳ, ὀπισθορρεῖ ἔντρομος, βλέπουσα τὸ αἷμα. Καὶ παροτρύνει μὲν τὸν ἄνδρα ἐπὶ τὸν φόνον, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ ἵνα ἴδῃ αὐτὸν ἐπιτελούμενον. Ἡ δὲ Γερτρούδη, ῥίπτουσα ἄνη ἐπὶ τὸ σῶμα τῆς νεκρᾶς Ὁφελίας, κινεῖ εἰς ἔλεον, καίπερ τοιοῦτον διαπραχθεμένη κακούρημα.

Ὁ Σακεσπῆρος εἶναι ὠκεανὸς, ὡς ὁ Ὅμηρος. Καὶ ὡς ὁ Ὅμηρος κατέβαλε τὴν κρηπίδα τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, οὕτως ὁ Σακεσπῆρος κατέβαλε τὴν κρηπίδα τῆς ἀγγλικῆς φιλολογίας. Τὸ ὕψος αὐτοῦ εἶναι κλασικώτατον, πυκνὸν, ἀλλ' οὐχὶ σκοτεινὸν, σφοδρὸν ἄνευ περιττολογίας. Ὁ ἀββενωπὸς καὶ σφοδρὸς αὐτοῦ λόγος, ἐν ᾧ βρῖθουσι ποικίλαι τολμηραὶ καὶ λαμπραὶ εἰκόνες, εἶναι ἠσχυρὸς, ἐξ οὗ ἤρυσαντο τὰ συγγράμματα αὐτῶν πάντες οἱ συγγραφεῖς τῆς ἀγγλικῆς φιλολογίας, ἢν ὁ Σακεσπῆρος ἐμφυχοῖ καὶ ὑποβαστάζει, ὡς οἱ παλαιοὶ νόμοι καὶ τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα ὑποστηρίζουσι καὶ ζωοποιοῦσι τὴν ἀγγλικὴν κοινωνίαν. Καὶ ὅτε ἐσχάτως ἡ γονιμότης τῶν νεωτέρων Ἀγγλων συγγραφέων ἐξήντηθη, ἐτράπησαν οὗτοι ὀμοθυμαδὸν πάλιν πρὸς τὸν Σακεσπῆρον ὡς πρὸς μαστὸν ζωογόνον, ὡς πρὸς πηγὴν ζωοδότειραν καὶ ἀνεξάντηλον παντὸς φιλολογικοῦ ἔργου. Διὸ καὶ τὰ ἔχνη τοῦ Σακεσπῆρου εἶναι ὀφθαλμοφανῆ παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις ἀρχαίοις καὶ νεωτέροις συγγραφεῦσι τῆς Ἀγγλίας. Εἰς δὲ τούτων, ὁ Οὐάλτερ Σκῶττης, ἐκκραφεῖς ἐκ τῆς μεγαλοφυΐας ἐκείνου, κατέχει τὴν τέχνην τοῦ περιγράφειν πιστότατα τὰ ἦθη καὶ τὰς στολὰς ἐκάστης ἐποχῆς, τὸν χαριεντισμὸν, τὸ σκῶμμα καὶ τὸν διάλογον τοῦ Σακεσπῆρου, καὶ διαπρέπει μάλιστα ἐπὶ μεγάλῃ τέχνῃ τοῦ πλάττειν τὰ πρόσωπα, τοῦ παριστᾶν αὐτὰ ζῶντα καὶ

εὐγνώριστα ἐκ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν, τοῦ δημιουργεῖν οὕτως εἰπεῖν ἀνθρώπους τοιοῦτους, οἷους, ἀπαξ ἰδῶν, οὐδέποτε λησμονεῖ τις.

Καὶ ταῦτα μὲν διὰ βραχέων ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἀναγνωστῶν περὶ τῶν ἀρετῶν τοῦ δαιμονίου τούτου ἀνδρός, οὔτινος ἡ δόξα διετέλεσεν αὐξανομένη ἀπὸ δύο αἰώνων, ὡς οἱ κύκλοι οὐς ἐγείρει ἐν τῷ ὕδατι τῆς δεξαυῆς ὁ πίπτων λίθος. Ἡ εὐημερία, ἡ μεγαλοφυΐα καὶ αἱ κατακτήσεις τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ ἐξέτειναν τὸν κύκλον τῆς ἀθανασίας αὐτοῦ. Ἡ Ἀγγλικὴ γλῶσσα λαλεῖται ἤδη ἐν Ἰνδίας, ἐν Αὔστραλιᾳ καὶ ἐν ἀπάσῃ τῇ βορείᾳ Ἀμερικῇ. Οἱ πολυάριθμοι λαοὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν δὲν εἶχον ἐπὶ μακρὸν ἄλλην φιλολογίαν, εἰ τὰ δράματα τοῦ Σακεσπῆρου, ἅτινα ἐξεγείρουσι μέχρι τοῦ νῦν πλείονα ἐνθουσιασμὸν, ἢ ἐν τοῖς θεάτροις τοῦ Λονδίνου. Αἱ γιγάντια εἰκόνες τοῦ Ἀγγλοῦ ποιητοῦ καθηδύνουσι τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων τοῦ νέου κόσμου, οἵτινες εἶναι συνειθισμένοι πρὸς τὰς μεγάλας σκηνας καὶ τὰ μεγαλοπρεπέστατα θεάματα τῆς φύσεως, οἷα παρέχονται τὰ ὑπερύψηλα ὄρη, οἱ μεγαλοπρεπεῖς ποταμοὶ καὶ καταβράκται καὶ οἱ βαθύδενδροι, καὶ ἀπέραντοι δρυμῶνες τοῦ νέου κόσμου.

Ἐκεῖ, ὡς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ὁ Σακεσπῆρος κατέστη προσφιλέστατος πάντων τῶν συγγραφέων, καὶ ἴσως εἶναι ὁ μόνος ποιητῆς, οὔτινος τὰ ἔπη ἀντηχοῦσιν ἐν μοίρᾳ διδακτικῶν ῥητρῶν ἐν τῇ γερουσίᾳ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Ὅταν δὲ ὁ νέος οὗτος ἀγγλικὸς κόσμος κατοικισθῆ, ὡς ἡ Εὐρώπη, ὅταν τὰ ἀτμόπλοια τῶν Ἀμερικανῶν διαπεράσωσι τὸν ἰσθμὸν τοῦ Παναμαῦ, μεταβληθέντα εἰς πορθμὸν, ὁ λόγος τοῦ Σακεσπῆρου διαδοθήσεται εἰς χώρας, ἃς ὁ ποιητῆς οὐδέποτε ἐγνώρισε· διὰ δὲ τῆς παιδείσεως τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῶν Ἀγγλικῶν ἀποικιῶν τὰ δράματα τοῦ Ἀγγλοῦ ποιητοῦ διασκεδασθήσονται καὶ διαδοθήσονται ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. A. M.

ΑΙ ΡΩΣΣΙΑΔΕΣ ΠΑΡΘΕΝΟΙ

II

ΣΚΗΝΑΙ ΤΩΝ ΜΗΑΕΝΙΣΤΩΝ

(Συνέχεια)

— Νὰ ἐγερθῶσιν οἱ καταδικάζοντες αὐτὸν, εἶπεν ὁ Ναρκίλεφ.

Οἱ ἡμίσεις σχεδὸν τῶν παρισταμένων ἠγέρθησαν.

— Ἡ ποιητὴ τοῦ ραδιτισμοῦ θὰ ᾔνε

εκτέλεσις δυσκολωτάτη, παρετήρησεν ὁ Σοφρώνιος Κομῶφ.

— Διὰ τῶν μέσων, ἅτινα διαθέτομεν, οὐδὲν εἶνε δύσκολον δι' ἡμᾶς, ἀντεῖπεν ὁ Παδλέδσκης.

— Τὸ κνοῦτον, παρετήρησεν ὁ Βαλδεμάρως Σιλίνος, δὲν εἶνε ἀρκούσα τιμωρία δι' ἅπαντα τὰ ἐγκλήματα, ὅσα διέπραξεν ὁ ἐξολοθρευτῆς τῶν 193. Τετρακόσιοι πενήτηκοντα κατηγορούμενοι καθαιρεγμένοι, ταλαιπωρούμενοι, μένουσιν ἑκατὸν ἑνενηήκοντα τρεῖς· τούτέστι διακόσιοι πενήτηκοντα ἑπτὰ δεσμῶται ἀπολεσθέντες· ἀποθανόντες δηλαδή ἄλλοι ἐκ ψύχους, ἄλλοι ἐκ πείνης, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ἀνηκούστων βασάνων τῆς Σιθρίας. Πιστεύετε λοιπὸν ὅτι ἡ ζωὴ ἐνὸς τοιοῦτου ἀνθρώπου εἶνε πολὺ πρᾶγμα διὰ τὸ ἐξιλασθῆ δι' ὅσας σκληρότητας διεπράξατο;

— Ναί, ναί! θάνατον, θάνατον!

Τοιαύτη ἦτο τότε ἡ γενικὴ κραυγὴ.

— Ὅποιου εἶδους θάνατον;

Ἐνταῦθα αἱ γυνῶμι διηρέθησαν.

— Ὁ προδότης Νικωνῶφ ἀπέθανε πληγείς ὑπὸ ἐγγχειριδίου, εἶπεν ὁ Σωφρόνιος, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὐρωσιν ἐκεῖνον ὅστις τὸν ἐπληξῆς.

— Ἀκούσατέ μου, ἐπανέλαθεν ὁ Παδλέδσκης, δὲν εἶμαι τῆς γνώμης νὰ φονευθῆ ὁ Τρεπῶφ.

Ζωηραὶ ἀποδοκιμασίαι ἐπηκολούθησαν εἰς τοὺς λόγους τούτους.

— Δικαιοσύνη! δικαιοσύνη! ἀνέκραξεν ἕτερος.

— Ἀναμένωμεν, ἐπανέλαθεν ἐπιμένων ὁ Παδλέδσκης, ἀναμένωμεν τὴν ἡμέραν τῆς μεγάλης δικαιοσύνης, τῆς φοβερᾶς ὀργῆς τοῦ λαοῦ.

— Ἀλλὰ τότε θὰ δεήσῃ ν' ἀναμένωμεν ἐπὶ πολὺ, ἀντεῖπεν εἰς τῶν παρεστώτων.

— Σκέφθητε, ἀδελφοί μου, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἤθελεν εἶσθαι δολοφονία.

— Εἶπατε μᾶλλον μία δικαία καταδικαστικὴ ἀπόφασις.

— Εἰς τί θὰ μᾶς ὠφελήσῃ ἡ μερικὴ αὐτὴ ἀπόφασις; Ἐὰν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν ὁδὸν τῶν ποινικῶν ἐκτελέσεων, δὲν εἶνε μόνον ὁ Τρεπῶφ ὅστις δέον νὰ τιμωρηθῆ ὅλοι οἱ ἄρχοντες, ὅλοι οἱ κυανοὶ ἀξιωματικοί, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς τυραννίας, τῶν καταπιέσεων, πάντες ὅσοι διαπράττουσιν ἀνισχύτως καὶ ἀνεπιστρεπτί τὰς ἀνοσίας καὶ μυσαρὰς κοινωνίας καὶ πολιτικὰς ἀδικίας εἰς τὴν ἁγίαν αὐτοκρατορίαν τοῦ Τζάρου, οὗτοι ἀπαξάπαντες δέον νὰ τιμωρηθῶσιν, ἵνα ἐπέλθῃ θεραπεία. Καὶ τότε διατί ὄχι καὶ τὸν Τζάρου, αὐτὸν καὶ τὴν αὐτοκρατορικὴν οἰκογένειαν; Ὅχι! ὄχι! Ἄς μὴ καταφεύγωμεν εἰς ἐγκλήματα κατὰ τῶν ἐγκλημάτων αὐτῶν. Ἀποδείξωμεν ὅτι ἔχομεν ἠθικὴν

καὶ ὅτι ἐσμὲν πράκτορες ἀπέιρου καὶ ὑπεστάτης δικαιοσύνης.

Διεκόπη ἀμέσως καὶ ἀποτόμως.

— Δειψάτω ὁ ἄνθρωπος γενναίως φροσύνη. Ἐχομεν ἱκανοὺς μάρτυρας, οὓς ὀφείλομεν νὰ ἐκδικήσωμεν καὶ μόνον διὰ τοιούτων μέτρων δυνάμεθα νὰ ὑπερασπίσωμεν ἡμᾶς.

Ὁ Παδλέδσκης ἀφῆκε νὰ κατασιγάσῃ καὶ ὁ θόρυβος.

— Ἀησιμονεῖται εἶπεν, ὅτι μία τοιαύτη ἐκτέλεσις, οἷα ἡ προτεινομένη, δύναται ν' ἀποβῆ ἐπικινδυνώδεστέρα εἰς τὸν σκοπὸν μας; ὅτι θὰ ἐπισύρῃ λυσσαλέαν καταδίωξιν, φοβερά μέτρα ἐξοντώσεως τῆς προπαγάνδας ἡμῶν καὶ μυρίας ἐπινοήσεις βασάνων καὶ καταθλίψεων; ὅτι θὰ διπλασιάσῃ τὰς πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἐτέρων ἡμῶν δεσμῶτας καὶ ἐξορίστους σκληρότητας;

— Τόσον τὸ καλλίτερον, ἀνέκραξεν ὁ Πολούτκιν. Ὅσῳ περισσότερον θὰ φυλακίζωσιν, ὅσῳ περισσότερον θὰ μαστιγῶσι, τόσῳ μᾶλλον θὰ ἐξεγείρωσι τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ.

Ἐπεκράτησεν ἄκρα σιγὴ.

Ὁ Πολούτκιν ἐξηκολούθησεν.

— Ὁ ῥωσικὸς λαὸς κοιμᾶται ὑπὸ μανδραγόραν. Ἀρκεῖ νὰ διαταραχθῆ ἡ χαύνωσις του, νὰ τὸν ἐξαγάγωμεν ἐκ τῆς θανατηφόρου ληθαργίας του, νὰ ὀπίσωμεν τοὺς βραχίονας τοὺς ὁποίους πολυχρόνιος δουλεία καὶ κτηνώδες πρὸς τοὺς τυράννους σέβας παρέλυσε, καὶ ἰδοὺ τότε τετελεσμένον τὸ ἔργον ἡμῶν. Ἡ προτεινομένη θανατικὴ κατὰ τοῦ Τρεπῶφ ἐκτέλεσις, ἡ ἀπότομος, αὐθάδης ἀνθέλετε, θὰ δώσῃ, εἰμὶ βέβαιος, τὸ γενικὸν σύνθημα τῆς ἐξεγέρσεως, ἣν μάτην ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἀναμένουσιν ὅσοι πιστεύουσιν εἰς τὴν ἐπανάστασιν καὶ τὴν θέλουσιν,

Οἱ διεγερτικοὶ οὗτοι λόγοι προὐκάλεσαν τρικυμίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ, τῇ πρῶν σιγαλῇ.

— Ναί!

— Ὅχι!

— Θάνατον!

— Διὰ τοῦ ἐγγχειριδίου!

— Διὰ τοῦ βεβόλβερ!

— Ἐξ ἐνέδρας!

— Δημοσίᾳ!

— Αὐθαδῶς!

— Ἐν πληρῇ ἡμέρᾳ!

— Ναί! ναί! ναί!

— Τὸ ἄριστον πάντων!

— Εἰς Μίσκιν! νὰ εὐρεθῆ, εἰς Μίσκιν!

— Τίς θὰ ἦνε οὗτος;

— Θέλετε νὰ προσφέρω ἐμαυτὸν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτην; εἶπεν ὁ Λιτζανῶφ εἰς τὴν Βάνδαν.

— Ὅχι! ὦ; ὄχι; διέκοψε τρέμου-

σα ἡ Ναδέγα καὶ περισφιγγούσα τὸν σὺζυγόν της.

— Τί γενναία συνομῶτις! εἶπε γελῶν ὁ Λιτζανῶφ.

Ἡ συνεδρίασις εἶχε διακοπῆ τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Οἱ παρισταμένοι ἠγέρθησαν, ἐσχημάτισαν ὄμιλους καὶ συνδιελέγοντο ζωηρῶς.

Ἡ Κατίη συνωμίλει μετὰ τῆς Βέρας Ζάσουλιτζ, ἣτις εἶχε μείνει μόνη ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ ἣτις ἤκουε, ὡς χθές, ὅλον ἐκεῖνον τὸν θορυβώδη ἐρεθισμὸν μετὰ θλιβεροῦ παιδικοῦ μειδιάματος καὶ παρετήρει δι' ἀπλανοῦς βλέμματος τὰ γινόμενα.

— Ἐὰν καὶ τὴν ἐσπέραν ταύτην δὲν ἀποφασίσωσι τι, ἐγὼ θὰ ἐκτελέσω τὴν πρᾶξιν, εἶπεν ἀπαθῶς.

Ἐγκατέλιπε μετὰ τοὺς λόγους της τούτους τὴν θέσιν ἔθνα ἐκάθητο καὶ ἐπλησίασε πρὸς ὀμιλλόν τινων, συνδιελεγόμενων ζωηρῶς. Δὲν ἀνεμίχθη ὅμως εἰς τὴν συζήτησιν.

— Ποία εἶνε ἡ νέα αὕτη; ἠρώτησεν ὁ Λιτζανῶφ τὴν Κατίαν.

— Εἶνε μία ἡρώτις, μία μάρτυς. Ἡ ἱστορία της εἶνε τρομερὰ, θλιβερωτάτη

— Ἐφυλακίσθη; ἐξωρίσθη; ἠρώτησεν ὁ Λιτζανῶφ.

— Δεκαεπταετίς, ἀπεκρίθη ἡ Κατίη.

— Πῶς ὀνομάζεται;

— Βέρα Ζάσουλιτζ. Μόλις εἶχεν ἀποπερατώσει τὰς σπουδὰς της εἰς λύκειόν τι τῆς Μόσχας καὶ συνήντησε τὸν Νετσάγιεφ, ὅστις τὴν προσηλύτισεν εἰς τὰς ἐπαναστατικὰς ἰδέας.

Μόνον δὲ διότι συντήνησε τὸν Νετσάγιεφ καὶ ἤκουσε τὴν διδασκαλίαν του, ἐρρίφθη, ἄνευ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, εἰς τὰ βᾶθη τῶν εἰρκτῶν. Μάτην ἐζήτησε νὰ μάθῃ τὸν λόγον τῆς φυλακίσεώς της, ἵνα ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά της· οἱ δεσμοφύλακες, ὁσῶκις τοὺς ἠρώτα, ἔμενον ἀπαθεῖς καὶ βωβοί. Εἶχε μῆτερα, ἣν ἐλάτρευε· τῇ ἀπηγορεύθη νὰ τὴν βλέπῃ, νὰ τῇ γράφῃ, ἀκόμη καὶ νὰ μανθάνῃ εἰδησίαν τινα περὶ αὐτῆς. Εἰς ἐπίμετρον τῇ ἀπηγόρευον πᾶσαν ἐνασχόλησιν· τὰ πάντα ἐκαλύπτοντο ὑπὸ μυστηρίου· ἐπικίνδυνος ἀθυμία καὶ πλήξις τὴν κατεκυρίευσεν. Ἐπὶ δύο ἔτη, ὡς μοι εἶπε, τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐβλεπεν, ἦσαν τοῦ φύλακος, τοῦ ἐπιπεφορτισμένου νὰ τῇ φέρῃ τὴν τροφὴν, ἢ τοῦ περιπόλου σκοποῦ, ἐπαγρυπνοῦντος πρὸ τοῦ κιγκληδωτοῦ παραθύρου της.

Διαρκούντων τῶν δύο τούτων ἐτῶν, οἱ ὀφθαλμοὶ της δὲν εἶδον ἢ τὰς συζύγους τῶν δεσμοφυλάκων καὶ πράκτορας τῆς ἀστυνομίας· τὰ ὄψα της δὲν ἤκουον ἢ τὸν κρότον τῶν ἀλύσεων, τὸ τριγμὸν τῶν ὄπλων, τὸ βαρὺ ἔρρυθμον τῶν περιπόλων σκοπῶν βῆμα καὶ

τοὺς μονοτόνους ἤχους τοῦ ὄρολογίου τῆς φυλακῆς, ἀναγγέλλοντας εἰς τοὺς δεσμώτας μακρὰς καὶ ἀφορήτους ὥρας. Ὅταν τέλος ἡ δυστυχῆς αὕτη κόρη ἐξῆλθε τῆς εἰρκτῆς, μόλις ἐνόμισεν ἐκυτὴν ἐλευθέραν, ἡ ἀστυνομία τὴν συνέλαβεν ἐκ νέου καὶ τὴν ἀπέστειλεν εἰς ἀπομεμακρυσμένην τινὰ ἐπαρχίαν, ἐνθα ἐπέθη ὑπὸ ἀκατάπαυστον καὶ αὐστηροτάτην ἐπιτήρησιν, ἀπαγομένη ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν καὶ ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, ἐπισύρουσα πάντοτε λοξὰ βλέμματα καὶ ὑπονοίας ἐγείρουσα ἐξευτελιστικότητας δι' αὐτὴν δι' ἔγκλημα, ὅπερ ἠγνοεῖ καὶ ὅπερ τῇ ἀπεδίδοτο. Ἐννοεῖτε πόρα τι ὄργην, τι μίσος, τι ἀγανάκτησιν, ὁποίας ἐπαναστατικὰς ὀρμὰς καὶ ὁποῖαν ἀποφασιστικὴν ἐξουσίαν ἡ μόλις εἰκοσὶν ἔτη ἀριθμοῦσα αὕτη ταλαίπωρος ὑπαρξίς;

Ἡ συζήτησις ἐξηκολούθει ἀναπτυσσομένη, χωρὶς οὐδὲν ν' ἀποφασισθῆ ὀριστικῶς, ὅτε αἴφνης εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν εἰς ἀνὴρ ὡχρὸς, καὶ ἐν τῷ προσώπῳ του ἀπεικονίζων τὸν φόβον, τὴν σύγχυσιν καὶ τὴν ταρχῆν του· προχωρεῖ εὐθὺς πρὸς τὸν Παδλέβσκη καὶ τῷ εἶπε χαμηλοφώνως λέξεις τινὰς.

— Ἀδελφοί μου, ἀνέκραξεν ὁ Πολωνός, ἡ ἀστυνομία εἶνε εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 44 θύραν.

Τοὺς λόγους τούτους ἐπηκολούθησεν ἀγωνιώδης σιωπή. Ὅλων τὰ πρόσωπα ὡχρίασαν, πολλοὶ δ' ἔσπευσαν καὶ εἶδον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Τοβολσκι.

Ὁ Σιλίνος ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ βήματος.

— Ἐν πρώτοις, ὅπερ καὶ κύριον πάντων, μὴ καταληφθῆτε ὑπὸ ἄφρονος καὶ κινδυνώδους πανικοῦ, εἶπε μετ' ἀξιοθαυμάστου ψυχραιμίας. Ὑπάρχουσιν ἐλεύθεροι τρεῖς ἔτι ἐξόδοι· διαιρούμενοι εἰς τρία σώματα δυνάμεθα νὰ σωθῶμεν ἀσφαλῆστατα. Ἀπὸ πεντήκοντα ἐτῶν, ἀπ' ὅτου συνομοσῶ, εἰκοσάκις ἤδη καὶ πλέον ἡ ἀστυνομία ἀνεκάλυψε τὸν τόπον ἐνθα συνρχόμεθα. Ὡμεν ἤρεμοι· πρὸ πάντων μὴ ἀνανδρῶν· ἀναμνησθῶμεν δὲ, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἀπεφασίσσαμεν νὰ θυσιάσωμεν τὴν ζωὴν μας· ἡ εὐγενὴς αὕτη σκέψις ἀπαντασ θέλει μᾶς ἐμφυχώσει.

Ἡ Ναδέγα, τρέμουσα ὄλη, ἐπλησίαζε νὰ πέσῃ λειπόθυμος.

Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς Βάνδας, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ τῆς Κατίας καὶ τοῦ Λιτζανῶρ δὲν ἐζωγραφεῖτο μῆτε διαταγμὴς, μῆτε φόβος.

— Εἴσθε τόσοσ γενναῖος καὶ σοβαρός, ὡς ἂν εἰ ἦσθε παλαιὸς συνομῶτης, εἶπεν ἡ Βάνδα εἰς τὸν Στέφανον.

Σὰς δυνύω, ὅτι ἡ ζωὴ μου δὲν μοι εἶνε τόσῳ προσφιλεὶς καὶ ἐπαγωγός. Τόρα μόνον, τὰς στιγμὰς ὅσας διῆλθον ἐνταῦθα, ἠσθάνθην ἀληθεῖς, εὐγενῶς συγκινήσας.

Μετ' ὀλίγον δὲ, κύπτων εἰς τὸ οὖς τῆς Βάνδας — ἦτις, ἐνοήσασα, ὅτι ἤθελεν οὗτος νὰ τῇ εἶπῃ τι, ἔκυψε — προσέθεσε χαμηλοφώνως:

— Τὴν πρῶταν ἠθέλησα νὰ φονεῦθῶ καὶ εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι σὰς ἤκουσα.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ Στεφάνου ἡ Βάνδα συνεκινήθη, καὶ ὑψώσασα τοὺς ἀπαράχους ὀφθαλμούς της, τὸν ἀντήμειψε διὰ μάγον περιπαθεστάτου βλέμματος.

— Αὐτοκτονία ταπεινή! Βλέπετε ὅτι μετὰξὺ ἡμῶν δὲν λείπουσιν αἱ εὐκαιρίαι νὰ θυσιάσωμεν τὴν ζωὴν μας;

Ὁ Παδλέβσκη εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 44 εἰσόδου, ἵνα κλείσῃ τὰς θύρας καὶ νὰ τὰς ἀσφαλίσῃ περισσότερον, σύρων ὅπισθεν αὐτοῦς μεριστότους καὶ βαρεῖς μοχλοὺς, ἵνα ἔχῃ καιρὸν νὰ διευκολύνη τὴν ἀναχώρησιν τῶν ἐταίρων του, καθ' ὃν χρόνον ἡ ἀστυνομία θὰ ἐξεβίαζε τὰς θύρας.

Ἐπληθύνθη ὁμοῦ καὶ εἶπεν ἀπαθῶς ὅλως.

— Ἀδελφοί μου· ἡ περίστασις εἶνε κρίσιμος· πλειότεροτ ἀπ' ὅσον εἶχον πιστεύσει· καὶ αἱ τέσσαρες ἐξόδοι φρουροῦντες ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας.

Οὐδεὶς ψίθηρος, οὐδεμία κραυγὴ ἀπέλιπδος τρόμου ἠκούσθη. Ἐνόμιζε τις μόνον ὅτι ἤκουε τοὺς παλμούς τῶν καρδιῶν, τοὺς ὁποίους καὶ τούτους ἐπειρῶντο νὰ πνίξωσιν εἰς τὰ βῆθη τοῦ στηθους.

Ὁ Παδλέβσκη, ἀπαθέστατος πάντοτε, ἐπανελάθε:

— Οἱ τέσσαρες κωδωνίσκοι ἠχοῦσιν ἀκαταπαύστως. Σημεῖον ὅτι ἀνεκαλύφθημεν. Ὑπάρχει τις προδότης μετὰξὺ ἡμῶν.

Πάντες προσέβλαψαν ἀλλήλους.

— Τίς εἶνε οὗτος, ὀλίγον μᾶς ἐνδιαφέρει. Ἰκανὴ τιμωρία τοῦ ἀνάνδρου τούτου εἶνε ἡ ἀνεπιτυχὴς αὐτοῦ καὶ ἀνωφελὴς προδοσία. Ἐὰν πρὸς στιγμὴν ἐφάνην ἀνήσυχος, τοῦτο ἦτο δοκιμασία. Συγχαρῆσατέ μοι τὴν. Πάντες ὑμεῖς εἴσθε ἤρωες. Συνιστῶντες τὸν σύλλογον ἡμῶν προσεβλέψαμεν καὶ τὴν περίπτωσιν ταύτην. Ὑπάρχει καὶ πέμπτη ἐξόδος, γνωστὴ εἰς ἐμὲ μόνον. Αἱ τέσσαρες θύραι εἰσὶν ἠσφαλισμέναι δι' ἰσχυρῶν μοχλῶν· ἡ ἀστυνομία δὲ νὰ τὰς ἐκδίωξῃ ἔχει ἀνάγκην τοῖς ἀπὸ ἡμῶν ἡμισείας ὥρας. Μένει ὅθεν ἡμῖν ἱκανὸς χρόνος, ἵνα ἀπέλθωμεν ἡσυχῶς. Πρὸ πάντων ἀπειτεῖται σιγὴ.

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἄνδρέας Παδλέβσκη ἔσυρε ταινίαν τινὰ κεκρυμμένην ἐντὸς πτυχῆς τινος τοῦ περικαλύπτοντος τὸν τοῖχον μετὰξω τοῦ ὑφάσματος· καὶ παράτα ἠνέωγει μικρὰ θύρα εἰς τὸ βάθος γωνίας τινός, δι' ἧς πάντες οἱ συνηγμένοι, ἀνὰ εἰς, εἰσῆλθον εἰς μικρὸν διάδρομον, εἰς τὴν αἴθραν τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε κυκλοτερὴς κλίμαξ.

Ὡς δὲ εἰς πλοίαρχος ναυαγήσαντος πλοίου, ἐγκαταλείπει ἔσχατος τὸ κατὰστρωμα, οὕτω καὶ ὁ Παδλέβσκη δὲν συνήνεσε νὰ κατέλθῃ τὴν κλίμακα, εἰμὴ ἀφοῦ πάντες ἐσώθησαν καταθάντες αὐτὴν. Ἐπανεσύρε τὴν ταινίαν, ἡ θύρα ἡ ἀπόκρυφος ἐκλείσθη καὶ ἔγινεν ἀφανὴς ὑπὸ τὰς πτυχὰς τοῦ ὑφάσματος, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἠκούοντο ἐπὶ τῶν θυρῶν ἰσχυρὰ κτυπήματα προαγγέλλοντα ὅτι ἡ ἐκβίασις αὐτῶν ἐπλησίαζε.

(ἀκολουθεῖ)

Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος.

Β. ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ.

Κατὰ τὰ ἔτη 1874—1877 ἐγεννήθησαν ἐν ὅλῳ 183,201 ἄτομα ἀπέναντι 167,985 γεννηθέντων κατὰ τὴν προηγουμένην τετραετίαν, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ πρὸ ἐτήσιον μέσον ὄρον 45,800 ἄτόμων ἢ εἰς 4 γεννηθὲν ἄτομον ἐπὶ 31 κατοίκων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὰ τέσσαρα ἔτη γεννηθέντων κατὰ φύλον καὶ κατὰ νομὸς ἐμφαίνεται κατωτέρω:

	ἄρρ.	θηλ.
Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας	9,954	9,267
Ἐύβοιας	5,040	4,742
Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος	6,352	5,526
Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας	8,170	7,109
Ἀχαΐας καὶ Ἠλείδος	41,596	10,724
Ἀκαδίας	11,387	10,242
Λακωνίας	7,116	6,367
Μεσσηνίας	9,436	8,298
Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας	8,878	8,539
Κυκλάδων	7,927	7,370
Κερκύρας	5,177	4,477
Κεφαλληνίας	3,318	2,404
Ζακύνθου	2,075	1,910

Κατὰ τὴν τετραετίαν ἐγεννήθησαν 96,426 ἄρρῆνα καὶ 86,775 θήλεα, ἥτοι ἐγεννήθησαν 9,650 περισσότερα ἄρρῆνα, ἢ 440 ἐπὶ 100 θηλέων. Ἡ ὑπέρβασις τῶν ἀρρένων εἶναι κοινὴ δι' ἅπαντα τὰ Κράτη, μόνη δὲ ἡ ἀναλογία μετὰξὺ τῶν διαφόρων Κρατῶν διαφέρει, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῶν ἐξῆς δεδομένων. Διὰ τὰ ἔτη 1865—1877 ἐπὶ 100 θηλέων ἐγεννήθησαν ἄρρῆνα:

ΙΤΑΛΙΑ.....	107
ΓΑΛΛΙΑ.....	105
ΑΓΓΛΙΑ.....	104
ΑΥΤΟΚΡ. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ.....	105
ΑΥΣΤΡΙΑ.....	106
ΟΥΓΓΑΡΙΑ.....	105
ΕΛΒΕΤΙΑ.....	105
ΒΕΛΓΙΟΝ.....	105
ΟΛΛΑΝΔΙΑ.....	105
ΝΟΡΒΗΓΙΑ.....	105
ΔΑΝΙΑ.....	105
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ.....	105
ΙΣΠΑΝΙΑ.....	107 (α)
ΡΟΥΜΟΥΝΙΑ.....	111 (β)
ΣΕΡΒΙΑ.....	106

Κατωτέρω διακρίνονται αἱ κατὰ τὴν τετραετίαν γεννήσεως εἰς γνησίας καὶ νόθους κατὰ νομούς.

	γνήσια	νόθοι
Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.....	18071	1150
Εὐβοίας.....	9733	49
Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.....	11931	47
Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας.....	15234	45
Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος.....	22043	277
Ἀρκαδίας.....	21500	129
Λακωνίας.....	13407	76
Μεσσηνίας.....	17699	35
Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.....	17390	27
Κυκλάδων.....	15009	288
Κερκύρας.....	9470	184
Κεφαλληνίας.....	5397	25
Ζακύνθου.....	3725	260

*Ἦτοι κατὰ τὴν τετραετίαν ἐγεννήθησαν 180,609 γνήσια καὶ 2,592 νόθοι. Περισσότερα νόθα ἐγεννήθησαν ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας καὶ ἐν τῷ νομῷ Ζακύνθου, ὀλιγώτερα δὲ ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας καὶ ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

Κατὰ τὴν τετραετίαν ἐγεννήθησαν παρ' ἡμῖν 1,43 νόθα ἐπὶ 100 γεννήσεων. Ἡ ἀναλογία αὕτη τῶν νόθων ἤτις κατὰ τὴν περίοδον 1865—1877 εἶναι 1,32 ἐπὶ 100 γεννήσεων, εἶναι παρ' ἡμῖν μικρότερα ἢ εἰς ἅπαντα τὰ λοιπὰ Κράτη, πλὴν τῆς Σαρβίας ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς παραθέσεως τῶν ἐξῆς δεδομένων διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1865—1877 περίοδον.

Ἐπὶ 100 γεννήσεων ἐγεννήθησαν νόθα διὰ τὴν περίοδον 1865—1877 ἐν

ΓΑΛΛΙΑ.....	7,35
ΙΤΑΛΙΑ.....	6,41
ΑΓΓΛΙΑ.....	5,54
ΑΥΤΟΚΡ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ.....	8,71
ΑΥΣΤΡΙΑ.....	13,46
ΟΥΓΓΑΡΙΑ.....	7,05
ΕΛΒΕΤΙΑ.....	4,80
ΒΕΛΓΙΟΝ.....	7,05

(α) Διὰ τὰ ἔτη 1865—1870.

(β) Διὰ τὰ ἔτη 1870—1876.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ.....	3,48
ΣΟΥΗΔΙΑ.....	10,23
ΝΟΡΒΗΓΙΑ.....	8,62
ΔΑΝΙΑ.....	11,05
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ.....	8,31
ΙΣΠΑΝΙΑ.....	5,53
ΡΟΥΜΟΥΝΙΑ.....	3,65
ΣΕΡΒΙΑ.....	0,41

Κατωτέρω ἐμφαίνονται αἱ κατὰ τετραετίαν γεννήσεις κατὰ μῆνα ἧτοι ἐγεννήθησαν κατὰ :

Ἰανουάριον.....	18,617
Φεβρουάριον.....	16,520
Μάρτιον.....	15,133
Ἀπρίλιον.....	15,138
Μάιον.....	14,408
Ἰούνιον.....	13,306
Ἰούλιον.....	13,852
Αὐγουστον.....	13,700
Σεπτέμβριον.....	14,145
Ὀκτώβριον.....	16,871
Νοέμβριον.....	16,415
Δεκέμβριον.....	15,096
	183,204

Αἱ πλειότεραι γεννήσεις ἔλαβον χώραν κατὰ τὸν Ἰανουάριον αἱ ὀλιγώτεροι δὲ τὸν Ἰούνιον.

Ταῦτα καὶ περὶ τῶν γεννήσεων εἰς τὸ προσεχὲς περὶ τῶν ἀποβιῶσεων.

ΖΕΥΣ

ὑπὸ ΦΛΑΜΑΡΙΩΝΟΣ.

Ὁ περιλαμπής οὗτος ἀστὴρ εἶνε γιγάντειος κόσμος, διατρέχων τὴν τροχίαν του περὶ τὸν ἥλιον εἰς ἀπόστασιν πεντάκις μεγαλειότεραν ἐκείνης τῆς Γῆς· ἐξ οὗ καὶ φέρεται περὶ τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος κατὰ μῆκος τροχίᾳ φυσικῶς ἐξωτερικῆς ὡς πρὸς τὴν ἡμέτεραν καὶ πεντάκις εὐρυτέρως, ἢν διατρέχει ἐντὸς βραδείας πλανητικῆς περιόδου ἐγκυκλίου κινήσεως, συμπληρουμένης ἐντὸς δώδεκα περιόδου ἐτῶν. Ἡ ἀκριβὴς διάρκεια τῆς περιόδου του ταύτης περὶ τὸν ἥλιον εἶνε 4,332 γῆνων ἡμερῶν, ἢ 11 ἐτῶν, 10 μηνῶν καὶ 17 ἡμερῶν.

Ὁ ἀστὴρ οὗτος δὲν εἶνε σφαιρικός ἀλλὰ σφαιροειδής· εἶνε τοῦτέστι πεπιεσμένος εἰς τοὺς πόλους του. Ἡ πίεσις αὕτη εἶνε 1/17. Ἡ διάμετρος τοῦ Ἰσημερινοῦ του ὑπερβαίνει κατὰ ἑνδεκάφορὰς ἐκείνην τοῦ τῆς Γῆς, φθάνει δηλαδή μέχρι 35,500 λευγῶν· ἡ δὲ διάμετρος ἡ ἀγομένη ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον αὐτοῦ πόλον εἶνε κατὰ μέσον ὄρον 23,200 λευγῶν. Ἡ περὶ τὸν Ἰσημερινόν του στροφή τοῦ Διὸς εἶνε 411,400 λευγῶν. Τέλος ὁ ὄγκος τοῦ

πλανήτου τούτου ὑπερβαίνει κατὰ χιλιάς διακοσίας τριάκοντα τέσσαρας φορές τὸν τῆς Γῆς. Προσθῶμεν ὅτι ὁ Ζεὺς εἶνε περίπου τριακοσίας δέκα φορές βαρύτερος τοῦ πλανήτου μας, ἐν ᾧ ἡ πυκνότης του δὲν εἶνε εἰμὴ τὸ τέταρτον ἐκείνης τῆς Γῆς. Ἡ βαρύτης ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του εἶνε κατὰ δύο καὶ ἡμίσειαν φορές ἰσχυροτέρα ἢ ἐνταῦθα : εἰς ἄνθρωπος π. χ. βάρους 70 χιλιογράμμων, μεταφερόμενος ἐπὶ τοῦ Διὸς, θὰ ἐβάρυνε 174 χιλιόγραμμα. Ἡ σφαῖρα αὕτη διατέμνεται ὑπὸ ἐξοχῶν καὶ κοιλοτήτων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εὐρειῶν καὶ ἐκτεταμένων, αἵτινες διακρίνονται κυρίως πρὸς τὸ μέσον αὐτοῦ. Αἱ ἐξοχαὶ αὗται τοῦ Διὸς δύνανται νὰ ὑποληφθῶσιν ὡς διακριτικὸς χαρακτήρ τοῦ πλανήτου τούτου.

Ἐνίοτε, ἀνεξαρτήτως τῶν λευκῶν καὶ φαιῶν αὐτοῦ σειρῶν τῶν μεταχρωματιζομένων συνήθως εἰς κιτρινας καὶ χρυσοειδεῖς, παρατηροῦσιν ἐπ' αὐτοῦ κηλίδας ὅτε μὲν φωτεινάς ὅτε δὲ σκοτεινάς, κατὰ τὸ βάθος ἐντὸς τοῦ δροῦ φαινόνται, ἢ ἀκόμη τῶν ἀνωμαλιῶν, τῶν σχισμῶν τῶν σχηματιζομένων ἐπὶ τοῦ σχήματος τῶν ἐξοχῶν. Ἐὰν παρατηρήσῃ τις τότε μετὰ προσοχῆς τὴν θέσιν τῶν κηλίδων τούτων ἐπὶ τοῦ δίσκου, δὲν θὰ βραδύνη νὰ ἴδῃ ὅτι μετακινοῦνται ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς. Πέντε ὥραι ἀρκοῦσιν εἰς μίαν κηλίδα διὰ νὰ διέλθῃ τὸν δίσκον ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου μέχρι τοῦ ἄλλου.

Αἱ κηλίδες αὗται ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ἀτμοσφαιραν τοῦ Διὸς. Δὲν περιπλανῶνται πέριξ τοῦ πλανήτου, ὡς οἱ δορυφόροι του μετ' ἰδίας ταχύτητος, ἀνεξαρτήτου τῆς περὶ αὐτὸν κινήσεως, ἀλλ' ἀποτελοῦσι μέρος τῆς ἀπείρου νεφελοειδοῦς σκέπης ἧτις περικυκλοῖ τον ἀπέραντον τοῦτον κόσμον. Ἐξ ἄλλου ὅμως, δὲν μένουσι σταθεραὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαιρας, ὅπως φαίνονται αἱ ἡπειροὶ καὶ αἱ θάλασσαι τοῦ Ἄρεως, ἀλλὰ κινοῦνται κατ' ἀναλογίαν τῶν νεφῶν ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρας. Ἐν τούτοις ἡ μέση αὐτῶν κινήσις ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ πλανήτης οὗτος στρέφεται περὶ ἑαυτὸν ἐντὸς ἐννέα ὥρων καὶ πεντήκοντα λεπτῶν.

Εἶνε ἀδύνατον καὶ ἐξηγήσῃ τις τὰς κινήσεις τῶν κηλίδων, ἐὰν ἀποδώσῃ αὐτὰς εἰς αὐτόμορφον κίνησιν. Κατὰ τὰς ἀνισότητας τῶν ἐξοχῶν, εὐρον διὰ τὴν περιστροφικὴν κίνησιν : εἰς τὸν Ἰσημερινόν ἐννέα ὥρας, πεντήκοντα τέσσαρα πρῶτα λεπτὰ καὶ τριάκοντα δευτέρα, καὶ περὶ τοὺς 35 βαθμοὺς πλάτος καὶ ἐννέα ὥρας, πεντήκοντα πέντε πρῶτα λεπτὰ, τεσσαρά-

κοντα πέντε δεύτερα και, ἐπὶ πλέον, ἴδιαν κίνησιν πολλῶν λευκῶν κηλίδων, ἀνεξαρτήτων τῆς κινήσεως τῆς περιστροφῆς τοῦ πλανήτου, ὅτε μὲν λίαν ὕτὲ δὲ ἦττον ταχέειαν, ὕπερ ἀποδεικνύει ὅτι αὐταὶ εἰσὶν ἀπέραντα νέφη, ὠθούμενα ὅτε μὲν ὑπὸ τοῦ δυτικοῦ ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ ἀνέμου. Ἡ περιστροφικὴ κίνησις τῆς σφαίρας ἐκτελεῖται πιθανῶς, στρογγύλοις ἀριθμοῖς, ἐντὸς ἐννέα ὥρων καὶ πενήκοντα πέντε λεπτῶν.

Ὁ πλανήτης λοιπὸν οὗτος ζωογονεῖται ὑπὸ κινήσεως ταχυτέρας περίπου κατὰ δύο φορές καὶ πλέον ἐκείνης τῆς Γῆς· ἡ διάρκειά τοῦ ἡμερονοκτίου, ἀντὶ τὴν ἦνε εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, δὲν εἶνε οὐδὲ δέκα· δὲν ὑπολογίζουσιν εἰ μὴ τέσσαρας ὥρας καὶ πενήκοντα ἑπτὰ λεπτὰ μεταξὺ τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, καὶ, εἰς πᾶσαν τοῦ ἔτους ἐποχὴν, ἡ νύξ ἐκεῖ εἶνε βραχυτέρα, ἕνεκα τῶν λυκαυγῶν. Τοῦ ἔτους λοιπὸν ἐκεῖ ἐντὸς σχεδὸν ἴσου πρὸς δὲ ὅδε καὶ ἡμέτερα, ἡ ταχύτης τῶν ἡμερῶν κάμει, ὅπως οἱ κάτοικοι τοῦ Διὸς ὑπολογίζουσι 10,455 ἡμέρας εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἔτος. Ὅποιον ἡμερολόγιον! Καὶ πόσον ἔλαι αἰ συνήθειαι θὰ ὦσιν ἐκεῖ πάντῃ ἀλλοίαι τῶν ἐνταῦθα!

Ἡ παρετήρησαν αὐτὸν διὰ τον τηλεσκοπίου κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ 1878. Ὁ Ἰσημερινὸς ἐδεικνύετο διὰ ζώνης λευκοτάτης, ἀνωμάλου, ἐσηματισμένης ὑπὸ σειρᾶς χονδρῶν ἀνωμάλων κόκκων. Εἰς ἐκάστην πλευρὰν, ἄνω καὶ κάτω, ἔβλεπον ἐξοχὴν, χρώματος οἷοι κιτρίνης βύρσης· ὁ νότιος πόλος ἐφαίνετο ἐρυθρωπὸς ὁ δὲ βόρειος ἔκλινε πρὸς τὸ κυανοῦν. Θέα γενικῆ, ἤμερος.

Ἡ μετεωρολογικὴ ἐξέτασις τοῦ Διὸς, οἷον παρατηροῦμεν αὐτὸν ἐντεῦθεν, ὀδηγεῖ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἀτμοσφαῖρά του ὑφίσταται μεταβολὰς σημαντικώτερας ἀφ' ὅσας ἦτο δυνατόν νὰ παραχθῶσιν ὑπὸ μόνης τῆς ἡλιακῆς ἐπηρείας, ὅτι ἡ ἀτμοσφαῖρα αὕτη εἶνε λίαν πυκνὴ, ὅτι ἡ πίεσις τῆς εἶνε ὑπέρμετρος, καὶ ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς σφαίρας δὲν φαίνεται νὰ ἔχη φθᾶσιν εἰς τὸ σημεῖον παγίου σταθερότητος, εἰς ὃ ἔχει φθᾶσει σήμερον ἡ Γῆ. Φαίνεται ὅτι εὐρίσκεται κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὸ κρᾶσθαι καὶ διαπλάττεσθαι, ἄπερ ὁ ἡμέτερος κόσμος διῆλθε κατὰ τὴν προκταρτικὴν περίοδον τῶν γεωλογικῶν ἐποχῶν, καθ' ἣν ἡ ζωὴ ἤρχιζεν ἀναφανομένη ὑπὸ παραδόξου μορφᾶς εἰς ὕψις φυτικά καὶ ζῶα, ἐκπληκτικῆς δυνάμεως πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ζωικῶν ἐνεργειῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν σπασμῶν

καὶ καταγίδων ἀρτιγεννήτου κόσμου. Ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἐγεννήθη πιθανῶς εἰσέτι εἰς τὴν μεμακρυσμένην ἐκείνην γῆν, ζῶων δὲ μόνων γενεαὶ βασιλεύουσι. Εἶνε ἀνάγκη πολλῶν εἰσέτι αἰῶνων ἵνα προετοιμασθῆ καὶ ἐκεῖ ἡ ἐγκατάστασις τῆς εὐφυΐας· ἐκτὸς ἐὰν τὰ ζῶντα ὄντα τοῦ πλανήτου τούτου ὦσιν ὀργανισμένα κατὰ συνθήκας πάντῃ διαφόρους ἐκείνων τῆς γῆνης φύσεως καὶ ἀκατανοήτων δι' ἡμᾶς.

Θεώμενας τοῦ τηλεσκοπίου, ἔστω καὶ ἀσθενοῦς δυνάμεως, ὁ κόσμος οὗτος παρουσιάζεται συνοδευόμενος ὑπὸ ἀκολουθίας τεσσάρων σεληνῶν, ὧν αἱ στάσεις, σχετικῶς πρὸς αὐτὸν, ποικίλλουσιν, ὄχι μόνον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν, ὕπερ δύναται νὰ ἦ ἀντικείμενον ἐνδιαφεροῦσων παρατηρήσεων. Αἰσθάνεται δ' ὁ παρατηρητὴς πάντοτε εὐχάριστον ἐκπληξιν, ὅταν, διευθύνων πρὸς τὸν Δία ἐν τηλεσκοπίῳ, ἀντὶ νὰ ἴδῃ ἕνα ἀστὲρα λάμποντα, βλέπει κυκλοτερῆ δίσκον, πεπιεσμένον ἄνω καὶ κάτω, συνοδευόμενον ὑπὸ τεσσάρων σεληνῶν, ἀκολουθουσῶν αὐτὸν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτοῦ, καὶ παρουσιάζοντα ἐπὶ τοῦ δίσκου του ἐξοχὰς ἐγκαρσίους, αἰτινες μᾶς δεικνύουσι τὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαίρας του.

Τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1878, τὴν δεκάτην ὥραν τῆς νυκτὸς, ἔβλεπον παρ' αὐτῷ πέντε δορυφόρους, καὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἕξ. Δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν μικροὶ ἀστέρες ἐνάτου ἢ δεκάτου μεγέθους, πρὸ τῶν ὁποίων εὐρίσκειτο ἐν ἀπόψει. Τὴν δεκάτην ὥραν ὁ δεύτερος δορυφόρος ἐκρύβη ὀπισθεν τοῦ δίσκου τοῦ Διὸς.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ τέταρτος δορυφόρος ποικίλλει ἐπικισθητῶς λάμπειν. Τὴν 21 Σεπτεμβρίου, τὴν αὐτὴν ὥραν, ὁ τρίτος δορυφόρος καταντικρὺ τοῦ πλανήτου, πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος, καὶ ἔρριπτεν ἐπ' αὐτοῦ μέλαιναν σκιάν ἀρκετὰ στρογγύλην. Τοῦτο ἦτο ἔκλειψις Ἡλίου διὰ τὸν Δία.

Προσθῶμεν ἐν τέλει, ὅτι ἡ Γῆ, θεωμένη ἐκ τοῦ Διὸς, φαίνεται ὡς ὀξυβελίς φωτεινῆ, ταλαντευομένη εἰς τὴν γειτονίαν τοῦ Ἡλίου, ἀφ' οὗ δὲν ἀπομακρύνεται ποτὲ πλέον 12 βαθμῶν, τοῦτέστι πλέον ἢ τοῦ εἰκοσιτετραπλασίου τῆς διαμέτρου ὑφ' ἣν βλέπομεν τὸ ἄστρον τοῦτο.

Δὲν δύναται λοιπὸν νὰ ἦνε ὄρατὴ ἡ τὸ ἔσπερας καὶ τὴν πρωτῶν, ὡς ὁ Ἑρμῆς δι' ἡμᾶς καὶ πλέον ἔτι, λίαν δυσκόλως θεωμένη διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, παρέχουσα ὅμως, διὰ τῶν φακῶν τῶν ὀπτικῶν μηχανῶν, τὸ θέαμα τῆς σεληνῆς τετραγωνισμένης.

Ἐὰν οἱ ἀστρονόμοι ἡμῶν παρεδέ-

χοντο, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐπίσης ἀστρονόμοι καὶ τηλεσκόπια εἰς τὸν περὶ οὗ πρόκειται πλανήτην, καὶ ὅτι παρατηροῦσι τὸν Ἡλίον μετὰ προσοχῆς, θὰ ἦτο εὐκολώτατον εἰς αὐτοὺς νὰ μᾶς ἀνακαλύψωσι, διερχομένης τῆς μικρᾶς ἡμῶν σφαίρας πρὸ τοῦ Ἡλίου, καὶ νὰ μᾶς βλέπωσιν ὡς μικρὸν μέλαν σημεῖον. ἀνάλογον πρὸς ἐκεῖνο, ὕπερ μᾶς παρουσιάζουσι κατὰ ἐποχὰς ἡ Ἄφροδίτη καὶ ὁ Ἑρμῆς διερχόμενοι πρὸ τοῦ Ἡλίου.

ΘΕΩΡΙΑ ΠΕΡΙ ἘΡΩΤΟΣ.

Ὁ ἔρωτων ἑαυτὸν ἐν συνειδήσει διατί ἔπαυσε νὰ ἀγαπᾷ, δύναται νὰ δώσῃ ἀσφαλῆ ἀπάντησιν ὅτι τοῦτο προήλθεν ἐκ καταχρήσεως ἡδονῆς, ἐκ τοῦ κόρου.

Ὁ ἔρωτος λοιπὸν, θεωρούμενος ὑπὸ τὴν ἐποψίν μόνον τῆς ἡδονῆς, φέρει ἐν ἑαυτῷ τὸ σπέρμα τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ αἰτίας τῆς καταστροφῆς.

Καὶ αὐτὸς ὁ μακαρίτης Λαπαλις ἠδύνατο νὰ εἴπῃ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ὅτι ἀφοῦ χορτάση τις χάνει τὴν ἄρεξιν.

Τὸ ἡμῖσι τοῦλάχιστον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους νομίζει ὅτι αἰτία καὶ σκοπὸς τοῦ ἔρωτος εἶναι ἡ ἡδονή. Καὶ ὅμως αὕτη εἶναι μόνον τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ἐξαγόμενον καὶ οὐδὲν πλέον.

Δὲν ὑπάρχει ἔρωτος ἀληθῆς, σπουδαῖος, τέλειος, διαρκῆς εἰμὴ ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τῆς τριπλῆς δυνάμεως, τῆς ἠθικῆς, τῆς πνευματικῆς καὶ τῆς σωματικῆς.

Σκοπίμως τίθημι τελευταίαν τὴν σωματικὴν δύναμιν.

Ἄνευ τῆς συμπράξεως τῶν τριῶν τούτων δυνάμεων, ἐκατέρωθεν, ὁ ἔρωτος εἶναι ψευδῆς, μηδέν.

Ὁ ἔραστὴς ἐκεῖνος εἶναι ὠραῖος καὶ σωματικῶς καὶ διανοητικῶς, στερεῖται ὅμως ἠθικῆς δυνάμεως καὶ τοῦτο εἶναι ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς τοῦ ἔρωτός του.

Ὁ ἔραστὴς ἐκεῖνος εἶναι ὠραῖος καὶ σωματικῶς καὶ ἠθικῶς, στερεῖται ὅμως διανοητικῆς δυνάμεως (δηλ. εἶναι μὲν ὠραῖος, ἀγαθός, ἀλλὰ βλαβῆ), ἰδοὺ ἄλλη αἰτία καταστροφῆς τοῦ ἔρωτος.

Ὁ ἔραστὴς ἐκεῖνος εἶναι ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς, στερεῖται ὅμως σωματικῆς δυνάμεως· φέρει ἄρα ἐν ἑαυτῷ τὸ σπέρμα τῆς καταστροφῆς τοῦ ἔρωτός του.

Θεωρήσατε περὶ ὑμᾶς, φίλτατοι ἀναγνώσται, καὶ πρὸ πάντων φίλτατοι ἀναγνώστριαι, ἦ, διὰ νὰ ἐκφρασθῶ καλλίτερον, θεωρήσατε ἐντὸς ὑμῶν.

Εἰς τί ἀποδίδετε, κυρία τὴν ἐγκατάλειψίν σας ;

Πῶς ἐξηγεῖς τὸν χωρισμὸν σου, κύριε ;

Δὲν ἐνθυμείσθε πλέον κυρία, πολλές ἡρωτήσατε καθ' ἑαυτήν ;

«Τί ἐλλείπει λοιπὸν ἀπὸ τὸν ἐραστὴν μου ;»

Ἐλεῖπεν ἀπ' αὐτοῦ, κυρία, ἡ μία τῶν ἀρετῶν περὶ ὧν σὰς ὀμιλῶ καὶ τὰς ὁποίας κατέχετε εἰς θαυμάσιον βαθμὸν.

Τῷ ἔλειπεν ἴσως ἡ καρδία ;

Ἦ (συγχωρήσατέ με, κυρία), τῷ ἔλειπεν ἴσως τὸ πνεῦμα ;

Ἦ, μὲ ὄλους τοὺς διανοητικούς καὶ ἠθικούς θησαυρούς του, ἡ εἰς του ἦτο λοξή, ἡ κόμη του κιτρίνη, τὰ ὄτά του ἐρυθρά, ἡ φάξις του κυρτὴ ὑπὸ τῆς σκέψεως, ἢ, ὅπερ τὸ ἀπλούστερον, ὁ λαίμοδέτης του κακῶς θεθειμένος, τὰ πέδιλά του κακῶς κατεσκευασμένα ;

Ἴδου βεβαίως τί ἔλειπεν ἀπὸ τὸν ἐραστὴν σας, κυρία.

Σὺ δὲ, κύριε, ὅταν ἠγέρθης πρωτὴν τινὰ ζύων τὴν κεφαλὴν, ἀφοῦ ὠσφράνθης ὄλα τὰ μῦρα τῆς γυναικὸς τὴν ὁποίαν ἠγάπησας, δὲν ἐνθυμείσαι πλέον ὅτι ἀπέτεινες εἰς ἑαυτὸν τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν :

«Διατί ἔπαυσα σήμερον νὰ ἀγαπῶ τὴν γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἐλάτρευον χθές ;»

«Τί ἐλλείπει ἀπ' αὐτῆς ;»

Ἴσως, κύριε, τῇ ἔλειπε τὸ πνεῦμα, ἡ διάνοια, δῶρον μὲ τὸ ὁποῖον θαυσιλῶς σὲ ἐπροίκισεν ἡ φύσις.

Ἦ ἐρωμένη σου εἶχεν ἴσως παχυλὴν ἀμάθειαν.

Τὸ ἤξευρες βεβαίως τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἔκαμες τὴν κατάντησίν της, ἀλλ' εἶχες τὴν πεποίθησιν ὅτι ἦσο ἀρκετὰ σοφὸς καὶ ἀρκετὰ πνευματώδης διὰ δύο· καὶ ἐπέβης εἰς τὸ σκάφος ἐκεῖνο, κρατῶν σὺνάμα τὰς κώπας καὶ τὸ πηδάλιον αὐτοῦ. Ἄλλ' ἡ διοίκησις ἀκατίου, ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῆ τοῦτο ἐ-

λαφρὸν, εἶναι πολὺ βαρεῖα ἐργασία δι' ἓνα ἄνθρωπον.

Τοῦτο βλέπων, δὲν εὖρες τί ἄλλο καλλίτερον νὰ πράξῃς πρὸς ἀνακούφισιν τῆς λέμβου καὶ τῶν κόπων σου, ἢ νὰ ρίψῃς τὸ ἔρμα εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἴδου, κύριε, διατί ἔπαυσες νὰ ἀγαπᾷς σήμερον τὴν γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἐλάτρευες χθές.

Ἐὰν ἀπατώμαι, διὰ τὸ ὁποῖον σὲ ζητῶ συγγνώμην, καὶ ἐὰν ἀντὶ νὰ ἦναι παχυλῶς ἀμαθής, ἔχη ἐξ ἐναντίας σπανίαν μάθησιν, τότε, κύριε, θὰ ἐστερεῖτο βασίμου, δεδοκιμασμένης, ριζικῆς ἠθικῆς.

Ἐὰν ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἔλειπεν ἀπ' αὐτῆς, τότε βεβαίως θὰ τῇ ἔλειπεν ἡ καλλονή.

Ἦ ἠδονὴ λοιπὸν δὲν εἶναι ἡ αἰτία, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἔρωτος.

Εἰπέ μοι ποῖον ἀγαπᾷς, καὶ θὰ σὲ εἶπω διατί δὲν ἀγαπᾷς πλέον

A. Γ. ΣΚΑΛΙΑΗΣ.

ΑΣΥΛΟΝ ΓΑΤΩΝ.

Ἐπιτρέψτε εἰς Λονδίνον ἄσυλον γάτων παντὸς εἶδους. Ἐταιρία προστατίδων κυριῶν καταβάλλει τὰ ἐξοδα τοῦ καταστήματος τούτου τοῦ ὁποίου τὸ μέρος τὸ προωρισμένον διὰ τοὺς Οἰκοτρόφους σύγκειται ἐκ τριῶν διακεκριμένων αἰθουσῶν.

Ἡ πρώτη εἶναι τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, δηλ. τῶν ἐγκαταλειμμένων, εὐρεθέντων ἐν τῇ ὁδῷ, ἐστρεβλωμένων καὶ θνησκόντων τῆς πείνης γάτων.

Ἡ δευτέρα περιέχει τοὺς πληρόντας γάτους, ἀνήκοντας εἰς ἰδιώτας οἰτινες, μὴ θέλοντες νὰ τοὺς περιποιῶνται εἰς τὰς οἰκίας των, τοὺς εἰσάγουσιν εἰς τὸ ἄσυλον πληρόντες κατὰ μῆνα τρία φράγκα καὶ δέκα λεπτά.

Ἡ τρίτη αἰθουσα εἶναι καθιερωμέ-

νη διὰ νοσοκομείων. Ἐκεῖ εὐρίσκοντα οἱ γάτοι τῶν ὁποίων ἡ κατάστασις ἐλιγίστας παρέχει ἐλπίδας.

Εἰς ὄλας τὰς αἰθούσας ἕκαστος γάτος ἔχει φωλεὰν καὶ διάστημά τι ἰδιαίτερον, τὰ πάντα κεκαλυμμένα διὰ λεπτοτάτου ἀχύρου. Ἐπερὶ ἑκάστης φωλεᾶς ὑπάρχει ἀριθμὸς. Μὴ λησμονήσωμεν νὰ μνημονεύσωμεν ὅτι ὑπάρχει καὶ κῆπος καλούμενος κῆπος τῆς ἀναπαύσεως, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ ἐν ἀναξρόσει διατελοῦντες γάτοι διασκεδάζουσι.

Οἱ γάτοι τοσοῦτον εὐχαριστοῦνται ἐκ τῶν περιποιήσεων τὰς ὁποίας εὐρίσκουσιν ὥστε πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν θέλουσι νὰ ἀφήσωσι τὸ ἄσυλον, καὶ πολλάκις οἱ πληρόντες γάτοι, θεραπευθέντες ἀπαξ καὶ ἀποδοθέντες εἰς τοὺς κυρίους των, ἀφίρουν αὐτοὺς καὶ ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ κατάστημα.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Εἶχομεν ἐτοίμην ὅπως δημοσιεύσωμεν ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ὡραίαν εἰκόνα τοῦ Σακεσπέρου πλὴν δυστυχῶς, καθ' ἣν στιγμὴν ἐτίθετο εἰς τὸ πιεστήριον, διεγράφη εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἦτο ἀδύνατος ἡ δημοσίευσίς αὐτῆς· ἀντ' αὐτῆς δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα τοῦ ἔθνικου ἡμῶν μουσικοῦ Νικολάου Μαντζάρου τοῦ τονίσαντος καὶ τὸν ἔθνικὸν ἡμῶν ὕμνον.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ «ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ» ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Γερανίου ἀρ. 30.

Ἐν ΣΥΡῶ παρὰ τῷ κυρίῳ Δ. Ἀθηναίῳ,
Ἐν ΠΑΤΡΑΙΣ παρὰ τῷ κυρίῳ Σπ. Πρινάρῃ.
Ἐν ΝΑΥΠΛΙῶ παρὰ τῷ κυρίῳ Παύλῳ Ἰατρῷ.
Ἐν ΧΑΛΚΙΔΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Γ. Ν. Φιλαρέτῳ.
Ἐν ΘΗΒΑΙΣ παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς «Σφιγγὸς.»

Ἐν ἸΘΑΚῆ παρὰ τῷ κυρίῳ Κ. Ν. Παυλάτῳ.
Ἐν ΚΕΡΚΥΡΑ παρὰ τῷ κυρίῳ
Ἐν ΖΑΚΥΝΘῶ παρὰ τῷ κ. Γ. Κ. Σφήκα.
Ἐν ΚΩΝ]ΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ κ. Δ. Ἡλιάδῃ.
Ἐν ΒΡΑΙΛΑ παρὰ τῷ κ. Κλεάνθει Παπάζογλῃ.